

Afdeling	: CS - Concernstaf	Raadsvoorstel: DJ-2977559
Naam opsteller voorstel	: Bas Hessing (0495-575439)	Zaaknummer: 2896664
Portefeuillehouder	: mr. R.J.H. (Raymond) Vlecken CBM M.J. (Martijn) van den Heuvel Msc.	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Samenwerking Weert met Metropoolregio Eindhoven

Voorstel

1. Uw raad wordt voorgesteld om geen zienswijzen kenbaar te maken ten aanzien van de concept 'Samenwerkingsagenda MRE-Weert 2026-2029';
2. Uw raad wordt voorgesteld om geen zienswijzen kenbaar te maken ten aanzien van de concept 'Regeling MRE-Weert'.

Inleiding

Via de motie van 10 november 2022 is het college opgeroepen om de aansluiting met de Brainportregio te maken. Vervolgens is het college in de motie van 8 mei 2024 opgedragen met een voorstel naar de gemeenteraad te komen over de wijze waarop de deelname aan de Metropoolregio Eindhoven vorm kan krijgen. Vanuit de kant van de Metropoolregio Eindhoven (MRE) heeft het Algemeen Bestuur op 3 juli 2024 besloten om met Weert (en met Meierijstad en Venlo) bovenregionale samenwerking aan te gaan.

In de periode van medio 2024 tot heden is de samenwerking uitgewerkt in de vorm van een samenwerkingsagenda met een juridische basis in de vorm van een regeling. Op 19 juni 2025 is in een raadsinformatiebijeenkomst toelichting gegeven op de samenwerkingsagenda en de regeling. Deze zijn ontwikkeld binnen de bestaande kaders die de gemeenteraad eerder heeft vastgesteld. De samenwerking met de MRE is op basis van gelijkwaardigheid opgezet. We kiezen bewust voor een gefocuste samenwerkingsagenda voor een periode van vier jaar, met een duidelijke win-win voor beide partijen. De afspraken zijn zo concreet mogelijk en richten zich op enkele belangrijke thema's; economie en talent, wonen, mobiliteit, voorzieningen en bovenregionale samenwerking Vlaanderen.

Met dit voorstel wordt uw raad overeenkomstig artikel 1, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen in de gelegenheid gebracht een zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de concept Samenwerkingsagenda en concept Regeling als onderdeel van het proces om de samenwerking met de Metropoolregio Eindhoven concreet te maken.

In de raadsvergadering van 17 december 2025 zal uw raad worden gevraagd om het college toestemming te verlenen om de regeling met de MRE aan te gaan.

Relatie tot de strategische visie

De beoogde samenwerking sluit aan bij de integrale koers in de strategische visie 'Werken aan Weert 2030'. De samenwerking met Eindhoven wordt daarin expliciet genoemd: "De grensligging maakt dat Weert zich op verschillende regio's en steden oriënteert met als belangrijkste oriëntatie die richting Eindhoven."

Effect

De beoogde samenwerking draagt bij aan de volgende effecten:

1. Inwoners wonen passend bij hun behoefte;
2. Weert heeft een aantrekkelijk woon- en leefklimaat;
3. Weert heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat;
4. Weert vervult een centrumfunctie voor de omgeving;
5. Weert is een betrouwbare, toegankelijke, integere en professionele gemeente.

Doel(en)

Het doel is uw raad de gelegenheid te geven om haar zienwijze kenbaar te maken ten aanzien van de voorliggende concept Samenwerkingsagenda en Regeling.

Samenwerking met de MRE streeft meerdere doelen na. De samenwerking zorgt ervoor dat Weert aan de voorkant komt van de ontwikkelingen in onze buurregio en tijdig het Weertse belang kan inbrengen. Daarbij zijn de opgaven in Weert dermate groot dat we die niet alleen kunnen realiseren. Door samen te werken met onze buurregio ondersteunen we de realisatie van onze ambities zoals uitgesproken in de strategische visie, omgevingsvisie en ruimtelijke ontwikkelstrategie. Dit alles helpt om de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Weert minder vanuit bestuurlijke grenzen te bekijken en meer vanuit het dagelijkse systeem van wonen en werken; het *daily urban system*. Daarmee sluiten we beter aan bij het dagelijks leven van onze inwoners en ondernemers.

Argumenten

1.1 Samenwerking met de buurregio levert kansen op

Weert is onderdeel van het daily urban system van de MRE. Onze arbeidsmarkt, economie, voorzieningen en infrastructuur zijn voor een aanzienlijk deel gericht op de Brainport Regio. De grens tussen Limburg en Noord-Brabant bestaat voor veel werknemers, inwoners en bedrijven niet, terwijl dit bestuurlijk wel het geval is. Ook het Rijk ziet ons – in de landelijke Nota Ruimte – als accommoderende centrumgemeente voor dit daily urban system. Door afspraken te maken, kan de opgave van Weert en de regio onder de aandacht gebracht worden. Dit levert kansen op voor Weert en de regio, zonder de bedreigingen uit het oog te verliezen.

1.2 Afspraken gaan uit van de bestaande kaders en ambities van Weert

Weert zet in op beheerste groei vanuit eigenheid. Het uitgangspunt van samenwerking is 'win-win' en in lijn met bestaand beleid zoals het recent vastgestelde Economisch Profiel, waarmee we Weert neerzetten als innovatieve maakstad, met verbindingen naar Brainport en de Brightlands campussen. Daarmee is Weert de 'poort van Limburg' en leggen we de verbinding tussen Limburg en Brabant. Daarnaast zijn de afspraken in lijn met de vorig jaar vastgestelde Omgevingsvisie en Ruimtelijke Ontwikkelstrategie.

1.3 Een beperkt aantal onderwerpen zorgt voor focus in de samenwerking

Het proces van de afgelopen maanden heeft geleid tot een selectie van thema's waarop de samenwerking tussen Weert en de MRE voor meerwaarde kan zorgen. Op deze samenwerkingsagenda staan de volgende thema's (1) Economie en talent, (2) Wonen en (3) Mobiliteit en (4) Voorzieningen & (5) bovenregionale samenwerking Vlaanderen.

2.1 De 'Regeling zonder meer' is de meest geschikte vorm

Omdat het een samenwerking betreft tussen openbare lichamen (MRE en de gemeente Weert) én omdat de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven het bestuur van de MRE daartoe de bevoegdheid geeft, betreft de juridische basis een Regeling op basis van Hoofdstuk IX van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Op grond van dit hoofdstuk kan het college van burgemeester en wethouders, na toestemming van uw raad, een gemeenschappelijke regeling treffen met - indien deze daartoe overigens bevoegd zijn - de besturen van een of meer andere openbare lichamen dan gemeenten, provincies en waterschappen (in het geval van deze regeling: het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Eindhoven).

Uw raad dient, overeenkomstig artikel 1, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen de gelegenheid te krijgen om zijn zienswijze in te dienen omtrent de concept

Samenwerkingsagenda en Regeling en vervolgens nogmaals voor toestemming te worden geconsulteerd, waarna het college definitief besluit over de regeling. Indien gekozen was voor een samenwerkingsovereenkomst, wat een privaatrechtelijke basis heeft, dan was de rol van de gemeenteraad beperkter geweest.

2.2 De juridische basis is de meest eenvoudige vorm die de Wet ons biedt

Het betreft een lichte regeling, de Regeling zonder meer, waarin geen bevoegdheden worden overgedragen of een entiteit (zoals een centrumgemeente constructie, gemeenschappelijk orgaan, bedrijfsvoeringsorganisatie of openbaar lichaam) wordt opgericht. De regeling wordt getroffen tussen het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Eindhoven en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Weert. Partijen wijzen ieder een bestuurlijk en ambtelijk aanspreekpunt aan, die voor de wederpartij de eerste aanspreekpunten zijn. De governance blijft verder zo licht en functioneel mogelijk, waarbij Weert waar mogelijk aan zal sluiten bij bestaande gremia. Ook wordt de voortgang van de gemaakte afspraken regelmatig tussen de partijen besproken.

2.3 Afspraken vormen een startpunt en gaan uit van vertrouwen

Met de samenwerking maken we een eerste stap, waarin we elkaar beter leren kennen. De basis die met de regeling wordt gelegd is voor onbepaalde tijd, waarmee we vertrouwen uitstralen dat deze samenwerking écht noodzakelijk is voor de toekomst. De regeling beschrijft de "spelregels" voor de samenwerking. De concrete opgaven en samenwerkingsafspraken zijn opgenomen in de samenwerkingsagenda die we voor 4 jaar vaststellen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 De Regio Midden-Limburg en de provincie Limburg maken geen onderdeel uit van voorliggende Regeling

De regio Midden-Limburg is, net als de provincie Limburg, geïnformeerd over het proces. Daarnaast is de provincie ambtelijk betrokken in het proces en bij de totstandkoming van de samenwerkingsagenda en regeling. Vanuit de MRE is nadrukkelijk aangegeven vooralsnog de samenwerking met de gemeente Weert aan te willen gaan en niet met de gehele regio. Overigens heeft onze regio nog geen formele entiteit c.q. openbaar lichaam waarmee afspraken gemaakt kunnen worden. Wij blijven echter de komende jaren ook de provincie Limburg en onze regio Midden-Limburg betrekken bij de ontwikkelingen. Dat is in het bijzonder relevant voor de gemeente Nederweert, die ook grenzen aan de Metropoolregio Eindhoven.

1.2 De afspraken die gemaakt worden abstract zijn en vooralsnog veel in de afstemmingssfeer zitten.

Na ondertekening worden de afspraken gezamenlijk opgepakt, verder geconcretiseerd en omgezet naar werkafspraken. Juist door tijdig en vaker met elkaar in gesprek te gaan over de wederzijdse ontwikkelingen, is de kans groter dat we niet met elkaar concurreren, maar elkaar juist aanvullen en versterken. Doel van de samenwerking vanuit Weert is in ieder geval om het contact met MRE en organisaties binnen Brainport structureel te verbeteren. Gelet op de positie van MRE en organisaties binnen Brainport in het landelijke krachtenveld is het goed om de contacten zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau te versterken.

1.3 De keerzijde van kansen zijn mogelijke bedreigingen

Kansen gaan altijd gepaard met mogelijke bedreigingen. Deze worden ook gezien, vandaar dat de groei vanuit eigenheid, zoals verwoord in de omgevingsvisie, leidend blijft. We zien echter ook dat die groei nodig is, om onze eigen inwoners en bedrijven voor Weert te kunnen behouden en faciliteren. Niks doen levert wellicht meer bedreigingen op, omdat de ontwikkelingen in onze buurregio doorgaan en hoe dan ook invloed hebben op Weert.

Financiële gevolgen

Het voorstel heeft geen financiële en personele gevolgen. Omdat de afspraken gemaakt worden binnen bestaande kaders en omdat daarvoor al de benodigde capaciteit in huis is, worden de afspraken uitgevoerd met bestaande capaciteit. De afspraken zullen vervolgens verwerkt worden in de afdelingsplannen van 2026.

Participatie

Niet van toepassing.

Communicatie

Tegelijkertijd met de bilaterale samenwerking tussen Weert en de MRE is de MRE ook bezig om met de gemeenten Venlo en Meierijstad afspraken te maken. Met de MRE en deze gemeenten stemmen we de communicatieaanpak af. Zo is op 16 juni 2025 een gezamenlijk persgesprek georganiseerd en is op diezelfde dag een gezamenlijk persbericht gepubliceerd.

Uw raad is in het afgelopen jaar meermaals geïnformeerd over het proces en de eerste onderwerpen waarover afspraken gemaakt zijn. Tijdens de raadsinformatiebijeenkomst van 19 juni 2025 zijn de conceptteksten van de samenwerkingsagenda en regeling aan bod gekomen en is een toelichting gegeven.

Planning

Vanaf september 2025 zullen ook de gemeenteraden van de 21 gemeenten in de Metropoolregio Eindhoven gevraagd worden om zienswijzen mee te geven op de samenwerkingsagenda en de regeling. In de herfst zullen we alle zienswijzen (van onze gemeenteraad en die van de 21 gemeenteraden in de Metropoolregio Eindhoven) beoordelen en verwerken, waarna deze terug komt in het college. Tot slot zal in december uw raad gevraagd worden om het college toestemming te geven de regeling aan te gaan.

Per 1 januari 2026 moeten dan de afspraken in werking treden en starten we met de uitvoering.

Evaluatie

Bij het voorstel voor de finale besluitvorming (in december) zal expliciet worden aangegeven welke eventuele zienswijzen zijn binnengekomen en hoe deze zijn verwerkt.

Bijlage(n)

Concept Samenwerkingsagenda MRE-Weert 2026-2029

Concept Regeling MRE-Weert

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,

secretaris,	de burgemeester,
A.M.A. Vrijenhoek	mr. R.J.H. Vlecken

Nummer raadsvoorstel: DJ-2977559

Advies raadscommissie

Dit wordt gevuld door de griffie na de behandeling in de raadscommissie.

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 augustus 2025.

besluit:

1. Uw raad wordt voorgesteld om geen zienswijzen kenbaar te maken ten aanzien van de concept 'Samenwerkingsagenda MRE-Weert 2026-2029';
2. Uw raad wordt voorgesteld om geen zienswijzen kenbaar te maken ten aanzien van de concept 'Regeling MRE-Weert'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 24 september 2025.

De griffier,	De voorzitter,
 mr. M.H.R.M. Wolfs-Corten	 mr. R.J.H. Vlecken